

Shrnutí

V prevenci obezity je nutná kombinace odpovědnosti celospolečenské a individuální. Celospolečenská odpovědnost spočívá v přetváření obezitogenního prostředí tak, aby zdravá volba v životním stylu jednotlivce byla snazší a dostupnější.

Evropská unie má řadu politických dokumentů, které dávají rámec a určují strategie vymezující tvorbu antiobezitogenního prostředí. Jde zejména o Bílou knihu – Strategii pro Evropu, týkající se zdravotních problémů souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou. Je zde popsán integrovaný model ovlivnění oblasti výživy a fyzické aktivity, procházející napříč všemi sektory veřejného života. Celkový zvrát epidemie obezity by měl být podle Charty WHO, vyhlášené v Istanbulu v roce 2006, dosažen v roce 2015. Evropská komise financuje celou řadu preventivně-intervenčních projektů zaměřených na obezitu, nicméně jejich praktická účinnost a efektivita vynaložených prostředků nejsou v současné době prokázány. Na podkladě předchozí zkušenosti z úspěšného celospolečenského intervenčního programu, kterým byl v prevenci kardiovaskulárních chorob „North Karelia Project“, se však předpokládá, že i výsledky celospolečenských intervenčních programů zaměřených na obezitu se projeví také až s několikaletým odstupem. V současnosti je velmi silnou komponentou ve strategii boje s obezitou rovněž snaha o zmírnění sociálních nerovností mezi jednotlivými socio-ekonomickými skupinami obyvatelstva.

Příkladem v současné době prováděného intervenčního programu, kde je již zohledněna i problematika sociálního marketingu v oblasti zdraví, je program „EPODE – Together let's prevent childhood obesity“ a jeho rozšíření ve formě „EPODE European Network“.

V kapitole je popsána obecná metodologie plánování a provádění komunitních ozdravných preventivních programů, včetně jejich průběžného i závěrečného vyhodnocování; podrobně jsou pak popsány jednotlivé příklady v současné době realizovaných evropských projektů v oblasti prevence obezity a také současná situace prevence obezity v České republice.

Literatura

- CEHAPE – Children's Environment and Health Action Plan for Europe; http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0006/78639/E83338.pdf.
- DETERMINE – An European Consortium on Socio-economic Determinants of Health; www.health-inequalities.eu.
- Diet, Nutrition and the Prevention of Chronic Diseases, WHO 2003, TRS 916.
- DIODENES – Targeting the obesity problem: seeking new insights and routes to prevention; <http://www.diogenes-eu.org/>.
- EPODE EUROPEAN NETWORK – Together let's prevent childhood obesity; www.epode-european-network.com.
- EU platform for Action on Diet, Physical Activity and Health; http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/nutrition/platform/docs/platform_charter.pdf.
- EURO-PREVOB – Consortium for the prevention of obesity through effective nutrition and physical activity actions; <http://prevob.lshtm.ac.uk/EURO-PREVOB%20Fact%20sheet%20Nov%202009.pdf>.

- HEALTH PLUS – Improving knowledge and Decision Support for Healthy Lifestyles; <http://www.health-plus.eu/>.
- HELENA – Healthy Lifestyle in Europe by Nutrition in Adolescents; <http://www.helena-study.com/>.
- HOPE – Health Promotion through Obesity Prevention across Europe; www.hope-project.eu.
- IDEFIC – Identification and Prevention of Dietary- and lifestyle- induced health Effects In Children and Infants Safe Foods; <http://www.ideficsstudy.eu/Idefics/>.
- MÜLLEROVÁ D a kol. Obezita – prevence a léčba. Mladá fronta, 2009; 262 s.
- PUSKA P, TUOMILEHTO J, SALONEN J et al. The North Karelia Project: Evaluation of a comprehensive community program for control of cardiovascular diseases in 1972–1977 in North Karelia, Finland. Monograph. Copenhagen: WHO/EURO, 1981.
- White paper on a Strategy for Europe on Nutrition, Overweight and Obesity related health issues, 2007; http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/nutrition/documents/nutrition_wp_en.pdf.
- WHO European Ministerial Conference counteracting Obesity. Istanbul, 2006; www.euro.who.int/document/E89567.pdf.